

Un Poblenou que es resisteix a ser residual

- Lull: seguiment de l'esfondrament
- Homenatge: la Lola fa 100 anys
- Music Bus
- Receptes del món

Editorial

ÍNDEX

EDITORIAL.....	3
El Poblenou, un laboratori urbà?	
EN PORTADA.....	4
Glòries, 10è aniversari del Compromís	
Final de la subestació elèctrica d'Endesa	
Remodelació del pàrquing exterior del Parc de Bombers de Llevant	
Seguiment de la fallada estructural de l'edifici de Lull, 155	
Condemnats al desterrament	
La salut i l'Atenció Primària	
Una altra disputa per la superilla del Poblenou	
Falten equipaments	
La Lola fa 100 anys	
ESPAI VIOLETA.....	12
Les dones, silenciades també en la música clàssica	
ENTITATS.....	13
Music Bus	
MEMÒRIA I PATRIMONI.....	14
Fernando Poo, una colònia catalana?	
PAISATGES HUMANS.....	16
Passatge del Caminal	
GENT AMB VEU PRÒPIA.....	18
Lapin	
ACCIÓ VEÏNAL.....	21
Receptes del món	
VIDA DE BARRI.....	22
Festival Ús Barcelona	
Agraïment Festes de Maig	
Dos anys d'experimentació creativa	
Obrador d'estiu a la Sala Beckett	
ConnectHort	
PAS A NIVELL.....	23
Súbeme la radio que eta é mi canción...	

Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Rambla del Poblenou, 49, 08005 BCN Tel. 933 569 732
 elpoblenou@elpoblenou.cat www.elpoblenou.cat
 Secretaria..... dilluns, dimecres i dijous de 7 a 9 h
 Assessoria urbanística..... dimecres de 7 a 9 h (concerteu hora)
 Assessoria jurídica..... dimecres de 7 a 9 h (concerteu hora)

Fes-te soci/sòcia

Perquè els problemes del barri surtin a la llum i es resolguin ens cal ser una entitat forta, és per això que la teva aportació és important.

- La nostra entitat està formada de persones com tu, unes només aporten poc més d'un euro al mes de quota, altres hi dediquen part del seu temps lliure en la defensa del barri. De la manera que sigui, com més serem més força tindrem.
- Rebràs la revista *El Poblenou* a casa i tindràs dret a estar informat i a participar en la vida interna de l'entitat.
- Ser soci/a de la nostra entitat no comporta cap avantatge material: no som una empresa de serveis ni depenem de cap administració. Les quotes de socis són bàsiques per garantir la nostra independència.
- L'única condició per ser soci és que estimis el barri.
- L'únic benefici que tindràs és la satisfacció de contribuir a fer-lo més habitable.

Alta de soci/a

Nom i cognoms:

Adreça:

Població: CP:

Telèfon: @ mail:

DNI:

Quota anual: 20 € ☐ Quota de suport de € ☐

Domiciliació del pagament a través de la Caixa/banc:

IBAN:

(Signatura)

Revista *El Poblenou* n.97
 Juny / juliol 2017

Edició:
 Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Equip de Redacció: Salva Clarós, Montse Milà, Josep Pascual, Xavier Pegenaute, Joan Maria Soler, Marina Riera Rodoreda

Col·laboradors: Estrella Pineda, Àfrica Ragel, Jaume Badenes, Josep Vallhonesta, Amador Pisabarro, Núria Falcó, Andreu Isern, Patricia Pujante, Àfrica Ragel, ConnectHort

Coordinació: Marina Riera Rodoreda i Núria Falcó

Fotografies: Salva Clarós, Montse Milà, Patricia Pujante, Núria Falcó, Joan Maria Soler

Portada: Salva Clarós

Vinyeta: J.M. Puyal

Correcció: Josep Pascual
Disseny gràfic / maquetació: Joan Maria Soler
Impressió: Gràfiques Campàs
Tirada: 3.000 exemplars
Publicitat: Carme Martínez (629 046 004)
 comercial@elpoblenou@gmail.com
 Dipòsit legal: B-48543-97

El Consell de Redacció i l'AVVP no es fan responsables de les opinions expressades en les col·laboracions inserides a la revista, que han de considerar-se com a opinions personals dels sotassignats, tret de l'Editorial i tot allò que està signat com a Redacció.
 La revista és de distribució gratuïta i es finança a través de la quota dels socis de l'AVVP i dels espònsors i anunciants (la línia editorial és absolutament independent d'aquestes institucions i empreses).

El Poblenou, un laboratori urbà?

En els darrers mesos ha aparegut als mitjans una certa polèmica amb relació a si el Poblenou ha esdevingut un laboratori urbà. Un lloc on assajar les superilles, els carrils bici, l'ordenació de les terrasses de bars i, fins i tot, algunes instal·lacions de la ciutat digital. I, és clar, també l'observatori de les reaccions d'una ciutadania que pot tenir la sensació d'estar-se prestant a servir de camp de proves. L'important del que passa al Poblenou no és que s'hi estigui experimentant sense haver demanat permís, sinó que el barri, en un procés de transformació que es diria que és permanent, és en si mateix un lloc de frontera entre la ciutat del passat i la nova Barcelona que volem els ciutadans per al segle XXI: una ciutat amb menys cotxes, amb menys consum energètic, menys contaminació, més lloc per al vianant i la bicicleta, més energia renovable, una major biodiversitat i unes noves formes de relació, de treball i de joc. La ciutat que emergeix està entre nosaltres i la veiem, entre altres, en els nous i innovadors comerços on no es despatxa tant darrera el taulell sinó a través de dinàmiques de relació presencial i a la xarxa. O en la reaparició d'activitats d'antany, com el lloguer i reparació de bicicletes, mentre disminueixen per altra banda les oficines bancàries perquè avui es gestiona per internet, i aquestes es transformen en Stores, pretesos espais també de relació. La botiga de sempre es reinventa, encara que a vegades es quedi tot en un canvi de nom, això sí, en llengua anglesa. Pot semblar que "ens colonitza la tonteria", com diu l'Àlex Lerís, amb la seva ironia habitual. Doncs ens colonitzen moltes coses com, per exemple, noves formes de treball en espais de *coworking*, locals d'artistes i també

de *makers*, que venen a ser els tallers artesanals d'abans però en format digital. I, és clar, tothom demana més cobertura wifi a l'espai públic. Tot això conviu amb altres formes més tradicionals d'organització, perquè són formes molt intel·ligents d'entendre la vida com ara poder prendre una orxata en plena Rambla o comprar en una botiga on qui despatxa et coneix i et tracta bé. El Poblenou és aquesta zona de contacte entre el nou i el vell. L'antic i el modern. El que és bonic i el que és lleig. I per això és una zona de conflicte. Però el conflicte només és l'expressió del dinamisme social on confrontem les idees i els models.

El Poblenou no és ni el seu passat ni el futur sinó un present continu. Un lloc per a construir la convivència a partir de les aspiracions i l'acció dels ciutadans. Justament l'atractiu d'aquest barri no està en cap patrimoni concret sinó en la gran capacitat d'anar-se construint amb el debat social. Tot està per fer, i tot és possible si canalitzem les nostres energies personals i col·lectives cap a un projecte de ciutat millor per a tots, superant rivalitats partidistes i interessos massa particulars. Preferim entendre el laboratori urbà en aquest sentit d'innovació col·lectiva, que demostra aquí més que en cap altre lloc que la ciutat la fa la gent. Només així podrem fer front a les amenaces que comporta també tot espai de frontera i en permanent transformació, i que apareixen ara com un excés de turisme, l'augment dels lloguers, els falsos negocis col·laboratius, el treball precari i la desigualtat que comporta, entre altres. Pensar, doncs, i consensuar la ciutat que volem és el primer repte que tenim al barri.

La Junta de l'AVVP

Espònsors:

Glòries, 10è aniversari del Compromís

Com cada any, coincidint amb l'aniversari de la signatura del Compromís per Glòries, els veïns i veïnes de l'entorn de la plaça ens vam reunir en assemblea el dia 20 d'abril, convocats per les AAVV de Sagrada Família, Clot-Camp de l'Arpa, Fort Pienc i Poblenou, per valorar la situació de les Glòries.

Enguany, el 10è aniversari ha coincidit amb l'anunci de paralització de les obres dels túnels de les Glòries per la rescissió del contracte amb les empreses constructores. Quan vam signar el Compromís preveïem dificultats i un cert incompliment del calendari, però no fins aquest extrem.

La valoració anual no difereix gaire de la del curs passat: hi ha avenços però a un ritme més lent del previst. Tot i això, considerem que la transformació de les Glòries va en bona direcció. El projecte de Parc de Canòpia ja està redactat i pendent d'aprovació, i preveu una execució en fases que permetria coordinar les obres del parc amb la resta d'actuacions de les Glòries, i sobretot, amb la construcció dels túnels.

El projecte de connexió de la xarxa del tramvia per la Diagonal està en marxa i a l'espera d'obtenir el consens necessari entre els grups municipals. Les AAVV dels barris que envolten les Glòries reclamem que les obres s'iniciïn en el tram amb Verdader, que no disposa de cap mode de transport públic.

Els túnels

El setembre de l'any passat, l'Ajuntament va comunicar-nos els retards en l'execució de les obres, imputables als constructors i a modificacions de l'obra per salvar un dels túnels de la xarxa ferroviària de la plaça, que està més fondo del que va informar Adif.

El resultat de l'auditoria efectuada per l'ITEC afegeix aspectes que han contribuït a arribar a la situació actual: informació insuficient del subsol, previsió optimista del projectista en la previsió de condicionants externs, divisió en fases inadequada (les AAVV ja ens hi vam oposar), baixa del 24% en la licitació de les obres presentada per les empreses, sistema de licitació millorable...

Segons el govern municipal, la negociació de la modificació del contracte amb les empreses no té punt de trobada perquè aquestes reclamen una revisió del cost molt allunyat de la que l'Ajuntament acceptaria. Per tant, ha optat per la rescissió del contracte per evitar un llarg procés de demandes judicials i obres aturades de forma indefinida, com a la Sagrera.

Als veïns també ens preocupa que les obres estiguin sota sospita d'estar relacionades amb cobraments de comissions d'algun membre de l'anterior govern municipal i reclamem la màxima celeritat a l'Administració de Justícia per

aclarir aquestes sospites i que s'actui en conseqüència.

Per tot això, les AAVV del barris que envolten les Glòries hem reclamat a l'Ajuntament que:

- Tramiti, amb la major celeritat, rigor, transparència i consens, la modificació del projecte i licitació de la totalitat de l'obra dels túnels, entre el carrer Padilla i la rambla del Poblenou, en una única fase, que ha de permetre eliminar la barrera que representa aquesta autopista urbana i connectar cívicament els barris de Clot-Camp de l'Arpa i el Poblenou, tal com està aprovat i consensuat en el Compromís per Glòries.
- No s'aturin la resta d'actuacions previstes en el Compromís: l'inici de la construcció del parc Canòpia, la construcció dels habitatges públics i dels equipaments de barri, la connexió del tramvia per la Diagonal.
- Les obres s'executin amb les màximes garanties de seguretat i rigor.

Els veïns i veïnes hem demostrat paciència davant el procés de transformació del que serà la nova centralitat de Barcelona, però exigim i exigirem que es compleixin els acords del Compromís per les Glòries.

Comissió plaça de les Glòries

Final de la subestació elèctrica d'Endesa

La subestació elèctrica de Sant Joan de Malta, el “transformador”, arriba a la fase final de desmantellament. L'operació de desdoblament ha estat llarga, ja que subministrava energia a 80.000 cases, que ara s'han connectat al transformador de Tànger i Ciutadella. Un cop fets aquests enllaços, la fase fi-

nal comporta la desconnexió definitiva de la subestació, traient les subxarxes perquè tot depengui de Tànger. Des de l'Ajuntament expliquen que aquest procés no es pot fer tot de cop i que, per tant, s'allargarà fins al juliol. Mentrestant, informen, “es fa un manteniment de vigilància per assegurar que res quedi

enllaçat a la subestació”.

Els tècnics del Districte asseguren que les obres d'enderrocament seran a l'agost i duraran menys d'un mes, amb la idea que l'1 de setembre tot estigui net —coincidint amb l'inici de les classes de l'escola Sant Martí, que hi ha just al davant. El conveni signat entre l'Ajuntament i Endesa estableix que l'empresa ha de deixar el local descontaminat i a punt per a l'ús públic amb un terra anivellat amb una capa de sauló. Des del Districte, proposen que de manera provisional s'hi instal·li un parell de porteries perquè els infants i els veïns puguin aprofitar l'espai.

Procés participatiu per decidir-ne l'ús

Des del Districte també asseguren que més endavant es durà a terme un procés participatiu amb el veïnat i els pares i mares de l'escola per determinar l'ús de l'espai. Frederic Vincent, de l'AMPA de l'escola, demana que “no s'oblidin que cal fer aquest procés i que no acabi quedant tot en les quatre porteries provisionals”.

Remodelació del pàrquing exterior del Parc de Bombers de Llevant

El projecte de remodelació de la caserna de bombers del carrer Castella pretén transformar el pàrquing exterior de la caserna, amb la intenció d'endreçar i fer més net l'espai.

La zona, que actualment és un descampat ple de males herbes que s'utilitza molt poc, tindrà una àrea de formigó on es col·locaran dues pèrgoles per aparcar vehicles “especials”, de manteniment força car i ús més puntual, que necessiten estar sota cobert perquè els raigs del sol els afecten negativament.

Envoltant el tros de formigó hi haurà una zona verda de reg automàtic —en el disseny de la qual ha col·laborat

Parcs i Jardins de Barcelona, que també s'encarregarà del manteniment— que embellirà les vistes dels veïns dels blocs de pisos del voltant.

En aquest sentit, les remodelacions tenen una funció pràctica i estètica, però els encarregats del projecte asseguren que els veïns no es veuran afectats per un increment d'activitat o de soroll, perquè l'ús del pàrquing continuarà sent el mateix.

El terreny és de titularitat municipal i està qualificat d'equipament, i per aquest motiu serà l'Àrea de Seguretat i Prevenció de l'Ajuntament qui n'assumirà les despeses. De moment, però, el projecte

encara està en procés de tancament de pressupostos; s'espera que les obres comencin al llarg del 2018 i es preveu que s'allarguin uns sis o set mesos i causin poques molèsties al veïnat.

Seguiment de la fallada estructural de l'edifici de Llull, 155

Arran de l'aparició el mes de març passat de diverses esquerdes a l'edifici del carrer Llull, 155 i el posterior desallotjament d'aquest i dels dos edificis adjacents, l'Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou va sol·licitar assessorament a l'equip de rehabilitació del Laboratori de Materials de l'Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona. L'equip format per Maribel Rosselló, Xavier Casanovas i Joan Ramon Rosell ha treballat en la inspecció i seguiment de les actuacions dutes a terme per part de l'Ajuntament i ha participat en reunions amb veïns. La finalitat era traslladar en tot moment les dades disponibles als veïns i arribar a esbrinar les causes que van ocasionar la fallada estructural de l'edifici.

Després de reunions diverses amb els altres equips tècnics que hi han treballat de l'Ajuntament de Barcelona, de la propietat de l'edifici i de les empreses constructores que operen al solar de La Vanguardia, com també amb els representants municipals del districte de Sant Martí, de l'àrea de Drets socials, de la d'urbanisme i els bombers, el dia 2 de maig l'Associació de Veïns amb els assessors de la UPC vam assistir a una reunió de presentació del dictamen preliminar sobre els incidents del carrer Llull, 155, que una setmana més tard va ser comunicat als ciutadans afectats. Malauradament el dictamen, després de diversos treballs de recerca practicats tant a l'interior de l'edifici afectat com a l'entorn, no determina el perquè es va produir l'enfonsament del terreny que és la causa de l'incident. El dictamen conclou que *"tot apunta que s'ha produït una pèrdua de material en la zona afectada que s'ha desplaçat cap a alguna conducció artificial..."* i que *"no sembla probable que l'execució d'ancoratges o la variació del nivell*

freàtic hagin causat els assentaments del terreny que han provocat l'enfonsament del mur...", tot i que "es considera la possibilitat que les vibracions de les palplanxes... hagin induït el trencament d'una conducció o cavitat existent, o que hagin alterat el seu estat. La utilització d'aquest sistema podria haver precipitat els efectes d'un defecte constructiu o un element constructiu fràgil".

En resum, malgrat els estudis geotècnics, l'exploració de cavitats subterrànies amb georadar i l'estudi del terreny amb imatges radar a tota l'àrea del Poblenou, a dia d'avui no s'està en condicions de determinar quina va ser la causa que va provocar l'alteració del terreny i l'assentament de l'estructura de l'edifici del carrer Llull, 155. Tampoc es poden descartar com a possibles causes els moviments del freàtic, l'execució dels ancoratges de les pantalles de l'obra veïna, com tampoc l'efecte de les vibracions produïdes per aquesta. Per aquesta raó l'equip tècnic de la representació veïnal demana continuar l'estudi de les causes practicant noves proves de recerca. També un estudi exhaustiu del subsol de la zona, amb la finalitat d'establir protocols específics d'actuació per a les construccions que en el futur hagin d'incidir en el subsol. Fer un mapa de vulnerabilitat que mostri la naturalesa del terreny del barri i el comportament dels aquífers per identificar zones de risc. I, finalment, establir també un procediment de vigilància dels edificis propers a qualsevol obra per monitoritzar possibles assentaments.

L'Associació de Veïns continuarà fent el seguiment d'aquest incident fins que se'n determinin les causes i les possibles responsabilitats.

Redacció

Buenas noches, amigos/as: Me dirijo a todos vosotros para deciros que en Septiembre mi mujer y yo tenemos que abandonar el piso por fin de contrato y no renovable con el fin de no tener que irme de Poblenou ya que mi vida está aquí y nació aquí hace 55 años... Sebas Rodríguez, venedor de l'ONCE, llançava aquest SOS per les xarxes per trobar un altre pis al barri. La Sarah li contestava amb un comentari de Facebook: Yo también me tuve que ir, pero casi todos los días necesito ir al Pueblonuevo ya que nació allí y lo echo en falta, no hay barrio igual... No te acordarás de mí pero mi abuelo vivía en tu finca, falleció y cuando vaciamos el piso tu me ayudaste a meter lo más pesado en la furgó.

La Sarah sap en pròpia pell què significa ser d'un barri. Quan parlem de la rica identitat del Poblenou no fem referència a un imaginari abstracte. Parlem de records concrets, de la relació quotidiana amb el veïnat, de llaços humans teixits a les botigues, a les entitats, a les festes majors, a l'escola..., i el Sebas, a més, hi té la feina. Són dinàmiques que es van sedimentant amb el pas dels anys, i si parlem de generacions aquestes arriben a ser molt sòlides. És això el que s'està destruint.

Hi ha una cosa que el Sebas no expressa bé quan diu "tenemos que abandonar el piso". Ells no abandonen res, tot al contrari, és el propietari qui els abandona, els fa fora, els desterra. Personalment, m'agrada molt més parlar de desterrament que no pas de gentrificació (vocal en voga entre els activistes, però que la pròpia gent afectada no entén). El desterrament fa referència a un territori de vida, el barri, i sempre és una condemna que algú t'imposa.

Tendim a assumir amb impotència i resignadament que ens facin fora de casa, i no ens preguntem per què aquí no passa com a París, on, quan hi ha un Pla urbanístic, es limita per llei l'augment dels lloguers de l'entorn, o, com a Berlín, on els contractes arrendataris són indefinits. No ens mengem individualment la ràbia quan ens fotin fora de casa, és una cosa de barri. Hem d'assenyalar la responsabilitat i la culpa dels que marquen les regles del joc d'aquest mercat cada cop més desregulat. Cada afecta-

Condemnats al desterrament

ció, l'hem de transformar en una qüestió política.

La greu puja dels preus de l'habitatge s'explica per dos fenòmens. Un, de general, que obeeix al fet que la reactivació econòmica dels darrers anys accelera la metamorfosi del valor dels immobles, que passa d'estar en funció del mercat habitacional, a convertir-se en un mer

objecte especulatiu del capital financer. I un altre, de més local, que és la desviació del migrat parc d'habitatges de la ciutat per cobrir les demandes del turisme, exponencialment molt més rendibles i que, tal com denuncia Ens Plantem, afecta particularment el nostre barri.

Els lloguers han augmentat al Poblenou un 27% en dos anys, i s'han situat

en un nivell de preu força més alt que el 2007, quan amb l'esclat de la crisi immobiliària aquests van començar a baixar, amb l'agreujant que, llavors, la capacitat adquisitiva de la gent era més alta que ara (els joves n'han perdut un 22'5%). Respecte a la compra, a Sant Martí el preu m2 s'ha apujat del 2014 al 2016 un 33,04%, el percentatge d'increment més alt de la ciutat, per culpa bàsicament de l'elitització dels barris costaners. Pedralbes esdevé una icona burgesa del passat davant dels preus actuals del Front Marítim, Diagonal Mar, Vila Olímpica i voltants.

El drama del nostre barri és que aquesta conjuntura s'imposa sobre un territori que ja ha vist l'expulsió de molts dels seus fills i filles a conseqüència de la revalorització del sòl deguda als canvis urbanístics dels darrers 25 anys. Plou sobre mullat. Actualment és plenament vigent el lema del manifest amb què les entitats del Poblenou van rebre la construcció de la Vila Olímpica l'any 92: "Volem seguir vivint al Poblenou", la mateixa consigna amb la qual la Comissió d'Habitatge del barri va convocar els anys 2003 i 2004 assemblees i manifestacions per queixar-se de la inexistència de polítiques fermes de promoció d'habitatge públic.

Ara toca de nou agafar aquest lema i mobilitzar-se. Sortosament, la consciència social sobre el greu problema d'accés a l'habitatge està augmentant considerablement a remolc de la desmesurada escalada de preus. Durant aquests mesos s'ha anat gestionant la creació del Sindicat de Llogaters, una eina que pot ser molt útil per afrontar la situació. En l'àmbit de ciutat hi ha d'haver un esperit unitari de tots els moviments veïnals i, des del barri, hem de teixir aliances entre la plataforma Ens Plantem, l'Associació de Veïns i Veïnes i totes les entitats i persones que vulguin activar-se col·lectivament. La situació d'emergència ens ho exigeix. Comencem per visibilitzar i comptabilitzar tots els Sebas i Sarah que estan desterrant del barri. Cal que el drama personal es dramatitzi socialment. Convertim la pena en protesta.

Joan Maria Soler

La salut i l'Atenció Primària

L'Atenció Primària en el món de la salut està de plena actualitat, també en els nostres barris. Recentment les veïnes i veïns del CAP de Ramon Turró, que en general es força estimat pels seus usuaris, van alertar-nos que últimament l'accés als metges de família representava una espera de més de tres setmanes i, per tant, vam demanar trobar-nos primer amb la consellera de salut del Districte, i després amb la direcció del CAP.

En totes dues reunions se'ns va reconèixer que sí, que això era així: per algunes dificultats de caràcter puntual—els metges també es posen malalts i fan vacances...—, perquè el personal sanitari és escàs, perquè costa molt trobar qui vulgui venir a treballar a la sanitat primària i que alhora tingui la formació i preparació adequada. Després ens van dir que esperaven solucionar el problema perquè havien pogut contractar tres nous professionals; que els temps d'espera al maig havien baixat substancialment respecte a l'abril; i que, al mateix temps, cada usuari veuria incrementada en un dia la presència setmanal del seu metge de capçalera.

Bé, assumpte resolt. De moment. A l'octubre, després de vacances, l'AVV tornarà a reunir-se amb la direcció del CAP de Ramon Turró per fer el seguiment dels

compromisos.

Però cal fer dues reflexions: una, que la relació i mútua implicació dels professionals i usuaris és necessària, i l'altra, que... **que fàcil que és desmantellar la sanitat pública, i que difícil que és reconstruir-la!** Perquè esclar que és difícil contractar metges, no es fan com els bolets! Sobretot si els pressupostos destinats a l'Atenció Primària passen del 18% el 2010 al 14% el 2016, si s'han perdut més de 3.000 llocs de treball a la Primària, entre metges i infermeres, durant els últims anys, si fins ara no s'han cobert les baixes que es produïen.

Paral·lelament a tot això, un ben intencionat conseller Comín presenta

l'Estratègia Nacional d'Atenció Primària i Salut Comunitària de Catalunya (ENAPISC). A grans trets: contractació d'aproximadament 5.000 nous professionals: 1.500 metges, 2.500 infermeres, 130 treballadors socials i 800 auxiliars administratius, 400 milions addicionals cada any... En definitiva, entre aquestes i altres mesures, segons paraules del conseller "fer de la Primària la columna vertebral de la sanitat".

Però, esclar, es farà tot això? Perquè segons paraules d'en Comín, fer-ho en 5 anys és la visió optimista, en 7 la més real, i fer-ho en 10 la més pessimista. I a més insisteix: dependrà de la conjuntura política i dels pressupostos generals...

Dependrà de massa coses. Entre altres de qui siguin el proper o propers consellers, de la marxa de la crisi, real o pregonada. La sanitat, i en particular la sanitat pública, és vista com un immens pastís del qual poden ser beneficiaris els protagonistes de l'Íbex 35 o nosaltres, las classes populars. Malauradament correm el perill que l'ENAPISC acabi en un calaix com va passar fa uns anys al Pla d'Innovació d'Atenció Primària. Caldrà seguir defensant la Sanitat Pública.

Josep Vallhonesta

Falten equipaments

El mes de març passat les entitats del barri es van reunir amb el Districte per parlar d'equipaments. Des del Districte ens van donar un dossier amb dades sociodemogràfiques de Sant Martí, separades per índex de renda, edats, formació i nacionalitat. D'aquestes dades es conclou que el Front Marítim, la Vila Olímpica, el Poblenou i Diagonal són els barris més joves. Tot i això, no hi ha informació d'altres anys per comparar-les i veure en quina proporció augmenten o disminueixen.

En primer lloc, el dossier enumera els equipaments—de salut, educació, serveis socials...— que hi ha a cada barri. Aquesta anàlisi mostra que a la Llacuna no hi ha cap Escola Bressol, que a Front Marítim i Provençals hi falta una biblioteca i que a Diagonal i Provençals no hi ha instituts.

El projecte de nous equipaments educatius per al període 2017/2021 pretén donar resposta a aquestes mancances. En primer lloc, reconeix la necessitat de la creació de l'institut 22@, tot i que no n'especifica la ubicació ni els terminis. En segon lloc, esmenta l'ampliació de l'escola Mar Bella. Coneixem el calendari de les obres per una Comissió específica: aquest estiu s'enderrocarà l'església de Sant Bernat Calbó i es faran els barracons provisionals al solar del que era l'escola Grèvol.

Ara bé, hi ha dos equipaments que no queden clars. No es parla de la ubi-

cació definitiva ni del calendari del projecte i les obres de l'escola Flor de Maig. Ni recull tampoc les dates exactes de començament i finalització de les obres de l'institut Maria Espinalt.

Volem la construcció urgent de les escoles i instituts projectats

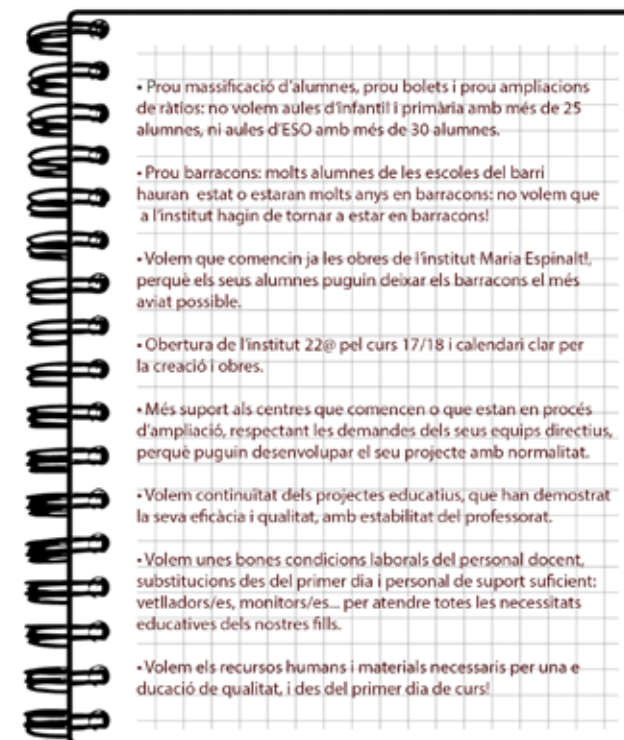
Per lluitar per tots aquests equipaments educatius, el diumenge 7 de maig es van manifestar unes 700 persones, convocades per la Plataforma en Defensa de l'Educació Pública del Poblenou, formada per representants de les escoles i instituts del barri i l'AVV.

Les famílies, veïns i veïnes del barri, acompanyats per quatre batucades de les escoles, es van concentrar al Camí Antic de València entre Lope de Vega i Espronceda. Aquest és el solar on està projectat edificar l'Institut Maria Espinalt. S'hi van concentrar per reclamar l'inici de les obres, que ja van amb vuit mesos de retard sobre el calendari inicialment previst.

El problema s'agreuja de cara al setembre de 2018, quan ha d'entrar en funcionament un altre institut al solar del carrer Sancho de Ávila amb Llacuna; un institut que no hi cap. Els assistents denuncien

que hi ha una manca de planificació escolar que cada curs obliga a improvisar bolets (grups addicionals) a les escoles i instituts, i perjudica així la seva programació i organització d'espais.

Durant la manifestació es va fer la construcció simbòlica d'un institut amb capses pintades que van portar les famílies i es va llegir un manifest amb els següents punts:

Amador Pisabarro

Una altra disputa per la superilla del Poblenou

Els grups municipal del PDeCAT, Ciutadans i el PP van demanar la retirada de la superilla a través d'una proposició presentada en plenari extraordinari del Districte el passat 8 de juny. Al plenari es van sentir opinions a favor i en contra de la superilla. Els proposants argumentaren el resultat de

la consulta ciutadana organitzada per la plataforma d'afectats en la qual 87% dels votants van dir "no" al projecte. El que es va obviar és que la consulta només va registrar el 17% de votants del cens.

La proposició en contra de la superilla va ser aprovada amb els vots dels

partits proposants més el de ERC. I en contra els de BcnComú, PSC i la CUP. La proposició ha fet "mullar" tots els partits. El més sorprenent és la posició d'ERC votant en contra la superilla quan l'ha defensada en públic.

Redacció

Casal d'estiu

Llar d'infants subvencionada

Casals tot l'any – festes aniversari

Projecte educatiu – trilingüe – càmeres videovigilància a les classes – pati cuina pròpia – psicomotricitat – natació – escola+sostenible

10 anys al barri!

Chiqui La Vila

escola bressol

c/Salvador Espriu 71, Vila Olímpica
C.C. Centre La Vila, sortida platja / 93 221 95 79
info@chiquilavila.org / www.chiquilavila.org

La Lola fa 100 anys

Quan el 2001 hi va haver la tancada d'immigrants a l'església del Sagrat Cor feia poc que jo vivia al barri i allà vaig conèixer la senyora Dolores González Nicolás, que, per a tot el barri, era senzillament la Lola.

Era una dona menuda, molt enèrgica i plena de vitalitat que els portava menjar, es preocupava d'ells i en tenia cura d'una manera especial. Més endavant, en el procés de trobar allotjament, la Lola va saber que a la seva escala hi havia un pis buit, va facilitar el contacte amb la propietat perquè la Xarxa Solidària del Poblenou pogués llogar-lo i va convèncer la resta del veïnat que aquells vuit homes pakistanesos que hi anirien a viure eren bona gent i no donarien problemes. El seu paper va ser cabdal en el

procés d'integració d'aquells nous veïns i va fer d'àvia dels fills que es reagrupaven i dels que tenien les parelles joves que més endavant es van instal·lar al barri.

Aquesta primera imatge de la Lola es va completar quan, des de l'AVV, vam iniciar la recollida audiovisual d'Històries de Vida de persones que documentessin fets personals i del barri. Quan vaig conèixer la seva vida, la vaig admirar definitivament.

La Lola va néixer el 18 de juny de 1917, a El Puntal, pedania d'Espinardo, actualment un barri de Múrcia, i ha estat veïna del Districte de Sant Martí fins fa tres mesos.

La seva vida al llarg dels 100 anys que aviat complirà és un recull de la his-

tòria d'Espanya. De petita va treballar la terra i va passar gana per l'explotació dels terratinents a Múrcia, des de nena va estar servint; la seva família, compromesa amb la República, va patir penes de mort; el seu marit va estar a les presons franquistes i va ser perseguit durant molts anys. Aquest va ser el motiu de la seva arribada a Barcelona. Ell i la Lola van ser clandestins fins als anys 70.

Va veure morir el fill de gana perquè no tenia prou llet per alimentar-lo; explica que els metges no el van atendre per la seva condició de "rojos", va emmalaltir perquè el que ella havia de menjar ho donava al seu marit empresonat... Fins als anys 50 va viure al Camp de la Bota i va conèixer la misèria, el terrible so dels trets de matinada quan afusellaven les

persones al mur i la por... Malgrat aquesta por, mai es va fer enrere davant del perill de ser descoberts per la policia i la seva casa, al Camp de la Bota i més endavant al Poblenou, sempre va ser un refugi per als membres del partit comunista i de CCOO en la clandestinitat, als qui van acollir durant llargues temporades. La Lola no feia diferències per ideologia: casa seva sempre era oberta a aquelles persones que necessitaven ajuda i si un veí era a l'hospital l'anava a veure encara que no pensessin igual.

Van tenir una parada de fruita al Mercat de La Unió i els seus records de l'època són ambivalents. Explica la pressió dels mossos de plaça, falangistes endollats, que s'enduïen la fruita sense pagar, dels inspectors que els controla-

ven i multaven injustament perquè mai el seu marit els volia subornar amb un "sobre"... però també recorda la solidaritat de paradistes amics que, durant el temps en què ell va estar ingressat, tenien cura que ella mengés i l'ajudaven a carregar les caixes. La seva parada de fruita era prou coneguda perquè els que no tenien diners no marxaven amb les mans buides.

El seu compromís ideològic s'ha mantingut: forma part de l'Associació Catalana d'Expresos Polítics del Franquisme, està afiliada al PCC, partit que ella considerava hereu del PSUC (molts la recordem venent números de la loteria del partit), i és sòcia de l'AVV del Poblenou i de la Comunitat de Propietaris Bac de Roda.

Tot això forma part de la seva història però volem ressaltar d'una manera especial la seva alegria i vitalitat. És una persona divertida que genera "bon rotllo" i sempre té un acudit per explicar. Casa seva és plena de records i fotografies que per a ella són emblemàtiques, entre les quals destaquen les del seu viatge a Cuba, que recorda i explica amb molta il·lusió.

La Lola és una dona arrelada al Poblenou i molt estimada pels veïns i veïnes. Ara ja no viu al barri perquè s'ha fet gran i està en una residència. El personal del centre ens ha dit que ja té "un club de fans" i no ens estranya perquè, allà on sigui, la Lola deixa empremta.

Montse Milà

Joan Valls
Tot en Moda Home
C/. Ramon Turró, 216
tel. 932 210 084

SABATERS DES DE 1870
Villarroya
Rambla Poblenou, 45
Tel. 93 485 27 90
08005 Barcelona

COPI RAPIT
Lope de Vega, 45 - TEL/FAX 93 300 3507 - 08005 BCN
PAPERERIA • FOTOCÒPIES
IMPRESSIÓ DIGITAL • ENQUADERNACIONS
PLASTIFICACIONS • SEGELLS DE GOMA
SERVEI DE FAX

celler
el vinyet
Rambla Poblenou, 66

GELATERIA
¡Ché qué hotchata!
EL TIO CHE
FABRICACIÓ PRÒPIA & ARTESANA
casa fundada l'any 1912
Rbla. del Poblenou, 44-46
08005 BCN
Tel. 93 309 18 72
www.eltioche.com

CLÍNICA DENTAL GLORIES
Dr. José Fco. López Alias
DIAGNÓSTICO
+ PRESUPUESTO GRATUITO
Rbla. del Poble Nou, 157-159 1ªª
08018 BCN TEL. 93 485 37 93

Les dones, silenciades també en la música clàssica

Com ja s'ha anat exposant a través d'aquest espai, el camí de les dones per conquerir la igualtat, reduir i eliminar les discriminacions socials i laborals, ha sigut i és un procés molt llarg i ple de dificultats. El rol de les dones en societats patriarcals era el de ser mares i esposes abnegades. Totes les dones que no acceptaven aquesta imposició i volien assolir una professió i viure del seu treball, com per exemple, la poesia, la pintura, la literatura, el periodisme, la medicina, la música..., eren ridiculitzades, repudiades i moltes vegades obligades a casar-se.

Bach, Mozart, Schumann, Mendelssohn... Segurament, en veure aquests cognoms, pensem en grans compositors —homes— de música clàssica. Però també podrien haver-nos evocat compositoras —dones— de música clàssica.

En efecte, són els cognoms d'Anna Magdalena BACH (de 'soltera' Wülcken; segona esposa de Johann Sebastian Bach), Nannerl MOZART (la germana gran de Wolfgang Amadeus Mozart); Clara SCHUMANN (de 'soltera' Wieck; esposa de Robert Schumann) i Fanny MENDELSSOHN (germana de Felix Mendelssohn).

Anna Magdalena Bach (1701-1760) abans de casar-se amb J. S. Bach, amb qui va tenir tretze fills, set dels quals van morir sent nens encara, havia estat cantant a la cort. Provenia d'una família de músics. Recentment s'ha descobert que, a més de les que ja se sabien seves (com ara *Sis suites per a violoncel*), algunes composicions atribuïdes al seu marit també eren d'ella (es veu que a l'època no hi havia gaire respecte pels drets d'autor —i encara menys pels drets d'autora). En concret, l'*Ària de les variacions Golberg*, o el *Pre-ludi n. 1* del primer llibre del *Clavicèmbal ben temprat*, considerat el millor preludi de J. S. Bach. Es tracta, aquesta última, d'una obra ben coneguda. Sobre aquest tema, Gounod va compondre la seva *Ave Maria*, i, a més, l'obra ha estat utilitzada al cinema i a la publicitat, com a la pel·lícula *La Trampa* (amb Sean Connery i Cathe-

Anna Magdalena Bach

Maria Anna Mozart

rine Zeta-Jones), per exemple, o a una publicitat de pasta italiana i d'un cotxe de BMW. Se sospita que altres obres del seu marit eren d'Anna Magdalena o, si més no, van ser compostes en col·laboració. Per cert, en morir el seu marit es va veure en la indigència.

Maria Anna Mozart (1751-1829), anomenada familiarment Nannerl. Va ser, com el seu germà, una nena prodigi. Tocava meravellosament bé el clavicèmbal i el piano des de ben petita i acompanyà el seu pare i el seu germà en les gires que va fer per bona part d'Europa. Ambdós germans eren presentats com allò que eren: dos excel·lents músics infants. Però a partir de 1760 va quedar exclosa de les gires i dels concerts perquè "ja tenia edat de contraure matrimoni". Tot i això, consta que va escriure composicions musicals —el germà en fa lloança entusiasta a les seves cartes—, però cap de les seves composicions va ser publicada i, per tant, cap ens ha arribat a nosaltres. Últimament alguns investigadors han arribat a la conclusió que bona part de la música amb què el seu germà aprengué a tocar el piano era escrita per Nannerl Mozart. Aquesta música sí que es coneix.

Nannerl es va enamorar d'un tal Franz D'Ippold. S'han conservat cartes del seu germà encoratjant-la a casar-s'hi, però Leopold Mozart, el pare, li ho va impedir. La va obligar a casar-se amb un milionari, quinze anys més gran que ella i amb cinc fills de matrimonis anteriors. Quan Maria Anna tingué un fill propi, Leopold, el va deixar a càrrec dels avis. No en sabem ben bé la causa, encara que no deixa de ser un assumpte estrany i trist. Sobre Nannerl Mozart s'han escrit almenys cinc biografies novel·lades i una obra de teatre.

Hi ha, no cal dir-ho, altres compositoras de música clàssica, com les esmentades Clara Schumann i Fanny Mendelssohn; d'elles ja en parlaré, si de cas, en una altra ocasió.

Estrella Pineda

Music Bus, un segell discogràfic independent al Poblenou

L'empresa fa 14 anys que dona veu a artistes indie

La música té un paper important al Poblenou. El barri compta amb diversos locals de música en directe, mítiques botigues de discos i alguns segells discogràfics, com Music Bus, que és alhora oficina de *management* d'artistes, editorial i segell discogràfic independent.

El segell discogràfic Music Bus fa 14 anys que és al barri, des que l'actual director, José Manuel Ceballos, va fundar-lo. La música per a ell ha estat sempre una vocació; va cursar dret perquè "havia d'estudiar alguna cosa", però mai ha exercit. Mentre era a la universitat, va gravar un parell de discos amb un grup en què tocava la guitarra, i en acabar la carrera, es va vendre el cotxe per poder obrir una oficina de *management* d'artistes. "Vaig pensar: conec el negoci des d'una part de la taula, i ara em posaré a l'altre costat".

El mànager havia vist la irrupció amb força de la pirateria i la conseqüent reducció del negoci de les grans discogràfiques, i va pensar que un segell més petit podria ocupar-se de l'espai que les multinacionals ja no po-

dien absorbir: la música *indie* o alternativa. Des d'aleshores no els ha anat gens malament, i fins i tot han exportat alguns dels seus grups com Love of Lesbian o Mojinos Escozíos al mercat llatinoamericà.

Sense fronteres

A més, les xarxes socials els han beneficiat perquè han permès que la seva música trenqui fronteres i han esdevingut un altaveu dels artistes. "De vegades per omplir un concert només ens cal comunicar-ho a les xarxes socials", assenyala Ceballos, que també descriu Spotify com un "soci aliat".

Malgrat tot, el director de Music Bus considera que la qualitat d'un CD és inigualable, i lamenta que no sempre s'aprecia. "Ens gastem els diners a gravar un disc perquè soni bé, amb tots els instruments, canals i freqüències, però després quan la gent s'ho descarrega, la música es comprimeix i descomprimeix i en el procés es perd qualitat".

Es podria pensar que el nou interès pels vinils ha beneficiat les empreses discogràfiques, però Ceballos assegura que no és així perquè "són

tirades molt petites, potser de 500 còpies" per als "romàntics", gairebé com si fossin "una peça de col·leccionista".

Canvi de paradigma

D'altra banda, queda lluny el temps que les discogràfiques basaven els seus beneficis en la venda de discos. Si bé Music Bus ha obtingut un disc de platí i un d'or amb Love of Lesbian, Ceballos comenta que són els concerts els que permeten fer funcionar l'empresa i pagar els sous dels treballadors, i que els CD són bàsicament una "eina de promoció".

Amb els constants avenços tecnològics, és evident que el consum de música ha canviat, i la indústria discogràfica s'ha hagut de reinventar. Ceballos, però, és optimista amb el futur del sector: "Mentre hi hagi artistes i cultura, la gent voldrà escoltar música i anar als concerts. Potser canviaran els formats d'escoltar música, o segurament la manera com es percep el negoci, però sempre hi haurà gent que voldrà gravar discos i ensenyar les seves creacions, i gent que en voldrà gaudir".

Núria Falcó

Fernando Poo, una colònia catalana?

A les persones que ja tenim una edat, quan passem pel carrer Fernando Poo del Poblenou, aquest carrer que s'anomenava Entença abans de l'agregació a Barcelona, ens venen encara a la memòria les illes i els territoris que conformaven les províncies de Fernando Poo i Río Muni, antiga colònia espanyola de l'Àfrica Equatorial. I fins i tot ens poden resultar familiars els noms d'Annobón, Corisco, Elobey Grande i Elobey Chico, Santa Isabel, Bata. El que segurament molts de nosaltres desconèixiem és que aquesta colònia espanyola, que no s'independitzà de la metròpoli fins al 1968, tenia un lligam tan important amb Catalunya i concretament amb Barcelona, que ben bé podríem parlar de la colònia catalana d'Àfrica.

Fernão do Pó va ser un navegant portuguès, explorador de les costes d'Àfrica occidental. El 1472 va descobrir una illa al golf de Guinea d'uns 2.000 km² i la va batejar amb el nom de Flor Formosa. Més tard se'n va canviar el nom pel de Fernando Poo, el seu descobridor (l'actual Bioko). En aquella època Portugal i Castella es repartien el nou món, però l'Acord de Tordesillas, en què es feia efectiu aquest repartiment tenia els seus punts foscos. Per resoldre els conflictes territorials el 1778 es signa el Tractat del Prado entre Maria I de Portugal i Carles III d'Espanya. Segons l'acord, Espanya a canvi de reconèixer la sobirania portuguesa sobre extensos territoris d'Amèrica, adquiria de Portugal les actuals illes de Bioko i Annobón, i també el dret preferencial de comerç

a la zona. Tanmateix la manca de domini real dels espanyols fou aprofitada pel Regne Unit per establir una mena de port franc i fundar la ciutat de Port Clarence (després Santa Isabel, actualment Malabo). Des d'aquesta ciutat feien efectiva l'abolició de l'esclavitud decretada el 1830, apoderant-se dels vaixells que traficaven amb esclaus i controlant la desembocadura del riu Níger. Cap als anys 50 ja detectem les primeres empreses catalanes, les cases comercials Montagut i Cia. i Josep Vidal i Ribas, que intentaven combinar comerç legal (teixits, armes, aiguarent) amb l'il·legal (esclaus) i van tenir més d'un ensurt amb la flota britànica.

El 1858 els britànics abandonen l'illa i es consolida el domini espanyol, augmenta la presència militar i s'estableixen

garanties jurídiques per al desenvolupament del comerç. Molt lentament els colons catalans compren terres i estableixen petites plantacions de cacau a l'illa. El gran creixement es produeix als anys 80 amb l'aparició de nous processos industrials per a la producció de xocolata. Les exportacions de cacau van en augment, fins a 800.000 quilos el 1897. Molts fabricants de xocolata es van nodrir de cacau de l'illa de Fernando Poo durant molts anys, per exemple, la fàbrica de xocolates Amatller de l'avinguda Icària. El 1894 es crea la societat Rius i Torres, la Barcelonesa, una de les finques de cacau de més renom a l'illa.

Es produeixen diferents iniciatives empresarials de catalans d'Osona, de Sant Feliu de Guíxols (Hisenda Montserrat) i de Barcelona, que compren terrenys per dedicar-los al conreu del cacau. Paral·lelament la Compañía Transatlántica, fundada per Antonio López i López el 1857, estableix una línia de vapor entre Barcelona i Fernando Poo el 1887, que feia escala als principals ports de la Mediterrània i nord d'Àfrica. Tot plegat fa augmentar la inversió catalana en el comerç i l'agricultura i consolida el port de Barcelona com a principal port d'entrada de mercaderies procedents de la colònia. El 1900 Espanya aconsegueix ampliar les seves possessions equatorials amb 26.000 km² de selva africana: era el territori que s'anomenaria Río Muni, el Muni o simplement Guinea Continental Espanyola, capital Bata. Els empresaris catalans van aconseguir una posició predominant a ALENA, la principal empresa de la colònia dedicada a l'agricultura: cacau, cafè i l'explotació forestal. El 1910 a iniciativa de la Cambra de Bar-

celona s'aconsegueix imposar el model proteccionista barceloní sota el guiatge d'importants prohoms de l'economia catalana com Frederic Rahola, Antoni Güell o Ignasi Girona.

Però no només els comerciants catalans van tenir un paper predominant a l'economia guineana. A partir de 1883 els missioners claretians es van fer càrrec de l'evangelització dels territoris. Molts eren de les comarques del nord de Catalunya, es formaven al seminari del carrer Sant Antoni Maria Claret, el primer indret de Barcelona on es van ensenyar llengües bantús que eren les que parlaven les ètnies majoritàries, els bubis (illa de Bioko) i els fang (continent). Els claretians, molt conservadors, van tractar de reformar radicalment les societats guineanes. La Mare de Déu de Montserrat es va convertir en la patrona de desenes de pobles guineans.

La Primera Guerra Mundial va afavorir el comerç de cacau de l'illa, que substituï el procedent de les colònies franceses, angleses o belgues. El 1924 amb el suport de Foment del Treball es crea la Unió de Agricultores de Guinea Española, amb seu al carrer Comtal de Barcelona, composta bàsicament per cases agrícoles i comercials barcelonines, que arriben a controlar el 80% de la producció. La Unió reforçà l'enfocament proteccionista i la capitalitat de Barcelona com a metròpoli de Guinea. El cultiu i el comerç del cacau van viure els seus anys daurats sota la dictadura de Primo de Rivera. Als anys 30 i du-

rant la Segona República l'augment de les explotacions de cacau dugueren a una crisi de sobreproducció que obligà les autoritats a anul·lar qualsevol nova concessió de terres per cultivar cacau. La guerra civil espanyola paralitza el comerç colonial però els empresaris barcelonins en resulten beneficiats. El règim prohibí la importació de cacau procedent d'altres països i permeté apujar els preus. S'inicia una nova etapa de creixement i grans beneficis.

Pel que fa als projectes científics,

el més important fou la creació el 1959 del centre d'Ikunde, a pocs quilòmetres de Bata, la capital. Bastit gràcies a la iniciativa personal d'Antoni Jonch, aleshores director del Parc Zoològic de Barcelona, i Antoni Panyella, director del Museu Etnològic, i dirigit per Jordi Sabater Pi, Ikunde aprovisionà durant una dècada bona part dels fons zoològics, etnològics, arqueològics i botànics de l'Ajuntament de Barcelona. L'octubre de 1966, la troballa d'un goril·la albi a les selves guineanes va suposar una fita inesperada. La cria arriba a les mans de Jordi Sabater i l'envia setmanes més tard al zoo barceloní. L'Ajuntament de Barcelona, presidit en aquell moment per José María de Porcioles, organitza una recepció oficial. L'excepcionalitat de l'animal esdevé immediatament una atracció internacional. Floquet de Neu s'erigeix en una nova icona atractiva i moderna, el més cèlebre ambaixador de la ciutat.

El 12 d'octubre de 1968 Franco per mitjà de Fraga Iribarne, concedeix la independència a Guinea Espanyola, batejada com a Guinea Equatorial. Francisco Macías puja al poder i es genera un esclat de violència antieuropeu. Al voltant d'un miler de catalans tornen a casa després de ser evacuats.

Andreu Isern Gausí

Arxiu Històric del Poblenou

Passatge del Caminal

Entre galeries d'art, *showrooms*, estudis i facultats de disseny, espais de *coworking* i botigues *hipsters*, es troba un recés de pau intacte des del 1924, quan es va construir. Ens situem entre els carrers de Pujades i Pallars, Roc Boronat i Ciutat de Granada. En aquest indret es troba el passatge del Caminal. Té dues entrades, que el doten d'una forma de ziga-zaga: una al carrer de Pujades i una al carrer de Pallars, comunicades entre si per un mur. Si observem a través de la tanca que protegeix el passatge des del carrer de Pujades veiem un passadís poc propi de Barcelona: ple de casetes blanques d'una planta, amb teulades a dues aigües i una vegetació cuidada. A l'entrada pel carrer de Pallars encara es mantenen les edificacions del que anys enrere van ser fàbriques.

24 veïns que viuen en comunitat des del 1924

Vint-i-quatre són els veïns del passatge del Caminal. Les seves cases s'estenen a banda i banda, amb dos petits subpassatges en horitzontal a l'interior. La Maria ho és des que va néixer. "Jo sóc originària del número 7. Visc aquí des del 1944. El

meu pare era de pares valencians, però ell ja va néixer al Poblenou, al carrer on hi havia la paperera Godó, prop del mercat. La meua mare va arribar a Barcelona quan tenia sis mesos. La meua àvia ja va passar la guerra en aquesta casa on jo visc ara", ens explica. En aquells temps, cap a la dècada dels 1920, quan les casetes van ser parcel·lades, tenien un únic propietari que les llogava. Anys després, però, els veïns les van poder adquirir a un preu raonable.

El temps ha anat passant i les cases han canviat de propietaris. N'hi ha poques on encara visquin familiars dels originaris, però encara en queden. "Algunes cases són de lloguer, d'altres s'han anat venent amb el temps, però, sincerament, no ha canviat gaire la gent que viu al passatge. És un passatge molt familiar i procurem que continuï sent-ho. Quan arriba la revetlla de Sant Joan ens reunim tots i fem un sopar, a l'estiu sortim a la fresca i juguem a cartes, o fem petar la xerrada. Hi ha bon ambient", diu la Maria. La Inés també és veïna del passatge des de fa molts anys. Va venir a viure al Poblenou quan es va

casar amb el seu marit, l'Agustí. "Jo vaig néixer el 1930. Aleshores vivia prop del mercat de Santa Caterina i l'Ajuntament. Allà vivia amb la meua mare i els meus germans però, quan em vaig casar, vam venir aquí, on ja vivia la meua sogra i havia nascut el meu marit", diu. La Inés té dues cases unides entre si, que va poder comprar quan era jove. És amant de les plantes, que s'estenen al voltant de la porta ben florides. "M'agraden molt les plantes perquè totes les que veus me les va regalar el meu marit, i ell encara viu amb elles. Ell seia aquí i les vigilava, les regava i es posaven ben boniques", diu. Està orgullosa de casa seva, que tant els va costar construir a ella i el marit, i se sent molt a gust al passatge. "A la meua filla també li agrada molt, i jo li dic que no s'amoïni, que quan jo no hi sigui serà per a ells. Tant de bo puguin viure aquí tants anys com hi he viscut jo de bé", ens explica.

Els nouvinguts també s'han integrat en la dinàmica veïnal. Els més joves fan vida fora del passatge, però també intervenen en el dia a dia. És el cas del Pedro, gendre de la Maria que viu al

El recés de pau amagat entre l'entorn hipster

passatge amb la seva dona i el seu fill de quatre anys, el Leo, l'únic nen. Ell explica que els veïns estan ben organitzats, com en qualsevol comunitat veïnal: "És un passatge d'ús privat i, tot i que hi ha coses que depenen de l'Ajuntament (com l'enllumenat), la majoria les fem per compte propi: fa poc hem arreglat l'asfalt del paviment i hem condicionat el clavegueram. Això l'Ajuntament no ho cobreix", assegura.

Els tours turístics que destorben la pau del Caminal

Els poblenovins no som els únics que ens hem adonat de l'encant que guarda aquest passatge, i els agents turístics van incloure'l durant un temps en les seves guies. La Maria reconeix que viuen en un lloc idíl·lic poc propi de Barcelona, i entén que hi hagi gent que hi vulgui treure el cap, però no poden consentir que la gent entri dins, com si res no passés. "Mai se m'acudiria entrar dins d'un edifici i fer fotografies d'allò que pertany a algú. Però el que menys es pot entendre és que passin per aquest petit passatge grups dirigits de 25 o 30 persones". El Pedro afegeix: "No és que

no vulguem, és que és casa nostra. I el pitjor de tot és estar dins de casa i sentir a la guia dir mentides. Podem anar al cementiri del Poblenou i explicar la història del Santet, però no venir aquí, al passatge del Caminal, i explicar que aquestes cases eren adossades a les fàbriques i que tots els infants que hi viuen eren treballadors explotats a qui els faltava un braç, una cama, i tenien problemes mentals. Per sort, encara tenim elements vivents que ens poden demostrar la realitat". La Maria recorda l'entorn envoltat sempre de fàbriques, agències i indústries, "però poca gent del passatge hi treballava en aquestes. La meua àvia va treballar a la fàbrica de les Culleres i és clar que vèiem gent anar i venir amb roba de feina cada dia, de la mateixa manera que se sentia el repicar dels telers dels tallers tèxtils i les màquines", reconeix.

A aquesta massificació turística, s'hi afegeix la pressió immobiliària. Són moltes les persones i agències immobiliàries que pregunten si alguna casa es ven. És difícil suportar aquesta realitat en un barri de moda.

Protegir el patrimoni, per no esborrar les històries dels veïns de 1924

Tot i que el passatge del Caminal té una tipologia difícil d'ensorrar així com així, es troba dins del Pla Urbanístic del 22@, com la major part del seu entorn. Com hem vist en números anteriors, el Poblenou té encara molts passatges que guarden aquesta arquitectura de cases d'una planta, decorades amb l'atrezzo de plantes a banda i banda, roba estesa, olor de detergent, bicicletes aparcades a la porta i la tranquil·litat que allà s'hi respira, on s'atura el temps i ens trasllada a temps enrere.

Malgrat tot, passatges com el Caminal corren perill i, amb ell, totes les històries que hem llegit unes línies enrere. És important que els veïns del Poblenou fem el possible per evitar la seva afectació. És difícil comprendre la història si no tenim dempeus el valor patrimonial on s'ubica i què millor que poder mantenir viu el passat que ens caracteritza.

Patricia Pujante

“Intento mostrar los cambios de un lugar en un momento preciso y dar una visión distinta de un sitio cotidiano”

Lapin

El ilustrador Lapin vive en Poblenou desde hace 9 años. De origen francés y enamorado del mar, hace 15 años que ilustra la realidad de su alrededor en cuadernos que siempre lleva encima y que, a día de hoy, ya suman 175 ejemplares. En los últimos meses, sus páginas se han llenado de ilustraciones que muestran el cambio constante del barrio y que el artista recopila en el proyecto 'Lost Poblenou'.

¿Cómo entras en el mundo de la ilustración?

Fui a una escuela de Bellas Artes a los 18 años porque siempre me había gustado dibujar. Nunca me lo había planteado como un trabajo serio, pero, conociendo a dibujantes e ilustradores, me di cuenta de que existía esa posibilidad y ahora estoy encantado con la decisión. Pero fue una cosa de tiempo. Primero trabajé con diseñadores y publicidad; con esto llegué a Barcelona hace diez años. Pero me cansé y ahora me dedico exclusivamente a la ilustración.

Y lo haces con el nombre artístico de Lapin...

Sí, tiene que ver con mi llegada a París a los 21 años. Yo era muy tímido, había estudiado en una provincia, en Nantes, y llegué a estas grandes agencias de publicidad. Para mí el cambio fue brusco y no sabía cómo hacerlo, así que un colega empezó a llamarme “mon

lapin” —mi pequeño conejo— y en una semana, toda la agencia me llamaba así. Y ahora ya llevo 15 años con este apodo.

¿Cómo definirías tu estilo?

Yo soy ilustrador y cuaternista porque mi soporte es el cuaderno, la libreta. A partir de ahí voy apuntando mi día a día. Tengo la necesidad de dibujar y de observar; mi ilustración es un tipo de reportaje a diario de lo que veo y la gente que encuentro. Un trabajo de sociología dibujada, donde intento mostrar los cambios de un lugar en un momento preciso y dar una visión distinta de un sitio cotidiano. No busco el exotismo sino la cotidianidad.

Usas como soporte el cuaderno.

Sí, la libreta me permite llevar mi estudio a la calle. Siempre llevo una silla plegable, la libreta y un material de dibujo sencillo. Eso me permite sentarme en cualquier rincón de la ciudad y dibujarlo. No me gusta demasiado estar encerrado en un estudio. Lo que necesito es estar en contacto con el entorno y dejarme llevar por el instinto, de un sitio a otro. Que la gente también me vea y

me transmita información sobre lo que estoy dibujando.

(...)

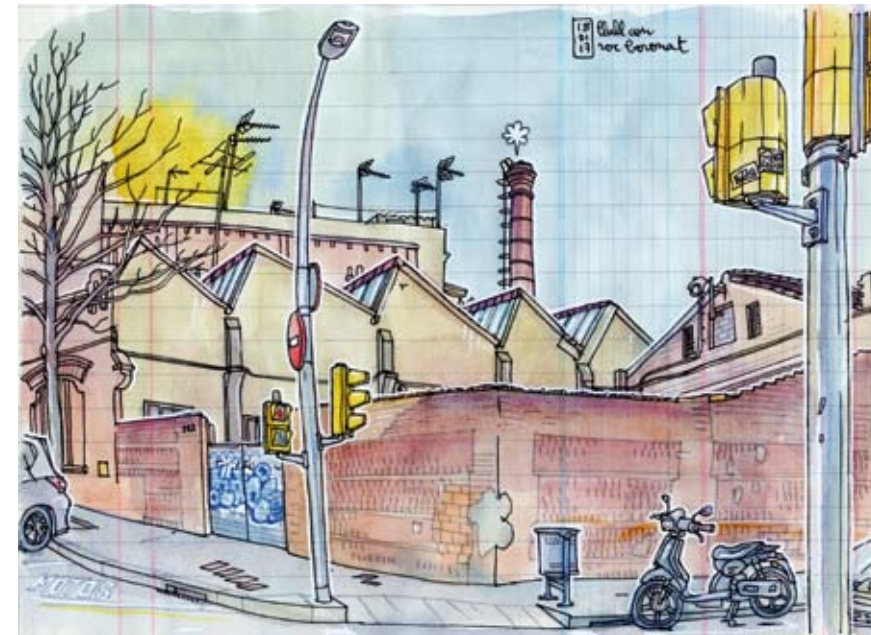
Uso diarios de contabilidad de toda la vida que encuentro en los Encants. Esto tiene que ver con un gusto por todo lo que es de segunda mano. El color amarillo me recuerda a lo que me animó a dibujar de pequeño: los libros de expediciones científicas de los siglos XVIII y XIX; cuando en los barcos llevaban a un pintor o un marinero que sabía dibujar y traían de vuelta únicamente estas imágenes.

¿De dónde viene el interés por las cosas que cambian?

Seguramente hay parte de nostalgia. No es que quiera que todo se quede igual, pero con el dibujo se pueden transmitir bien los testimonios y, a la vez, dar una visión de atemporalidad. El primer dibujo que hice fue en la casa de mis abuelos en Francia, donde iba los veranos. Cuando murieron hice una mini edición de los dibujos para regalar a la familia y creo que me di cuenta que lo más valioso no era irme a la otra punta del mundo sino dibujar mi infancia, mi cotidianidad. Y empecé a hacerlo más a menudo.

¿Cuál es tu forma de trabajar? ¿Dibujas lo que ves o hay planificación previa?

Para Lost Poblenou, he intentado tener un punto de vista y un encuadre específico. A veces cuando pasas mucho

por un sitio ni te das cuenta de lo que tienes delante. Primero tuve que hacer este primer trabajo de extraerme de la rutina. Me pasé mucho tiempo paseando por cada calle... Y viendo todo lo que podría ser de interés. Hay una lista de los sitios que pronto no estarán y otra de sitios que quiero dibujar. Son un sinfín.

¿Cómo llegaste al Poblenou?

Cuando vine a Barcelona, primero estuve en la Barceloneta, pero al cabo de un tiempo no aguanté más el turismo masivo del barrio. Me encontré de casualidad con el Poblenou un día que volvía caminando del Primavera Sound a las 6 de la mañana. Y flipé porque no se parecía nada a lo que conocía. Fue un amor a primera vista; estaba a gusto en un barrio humilde, todavía conservado y donde el turismo no había llegado todavía.

Esto ahora ha cambiado; hay turismo y gentrificación. ¿Es lo que te llevó a empezar el proyecto?

Empecé cuando volví de China el año pasado. Andando hacia mi casa me encontré delante de una manzana derrumbada. Me pregunté qué había pasado y me sorprendió no acordarme de lo que había allí, porque antes de conocer el barrio y la gente yo conocía los edificios. Decidí quedarme 2 meses y dibujar las fachadas del barrio que me imaginaba que iban a desaparecer. Inicialmente era para mí, para acordarme del Poblenou que me había enamorado en el primer momento.

¿Es más un trabajo de patrimonio que una crítica?

Es un testimonio, un archivo de trabajo casi documental. Sí que me gustaría que se preservara más de las naves industriales o los pasajes, pero también soy consciente que una ciudad es casi un organismo vivo que necesita evolucionar y cambiar.

Y también es un gran contacto con los vecinos.

Sí, creo que lo que hago humaniza mucho estos edificios, pero necesito más testimonios. Este trabajo es sobre todo para la gente del barrio, que le tiene cariño y teme al peligro de su extinción. Lo que me gustaría hacer en un segundo trabajo son retratos y entrevistas de gente del barrio e ir siguiendo Lost Poblenou; tener las caras detrás de esos edificios. Si la gente está dispuesta a darme acceso a su punto de vista de este Poblenou que estoy recolectando puede contactarme por mail o por Instagram.

Marina Riera Rodoreda

Família busca comprar un dret de vol
És per construir una planta addicional.
 No és per especular, és per a un habitatge familiar.
 (Paguem al comptat o mitjançant el pagament de la instal·lació d'ascensor i de la reforma general de l'edifici)
 Anneroberta777@gmail.com 645599740

Joan Valls
 Tot en Moda Home
 C/. Ramon Turró, 216
 tel. 932 210 084

SABATERS DES DE 1870
Villarroya
 Rambla Poblenou, 45
 Tel. 93 485 27 90
 08005 Barcelona

COPI RAPIT
 Lope de Vega, 45 - TEL/FAX 93 300 3507 - 08005 BCN
 PAPERERIA • FOTOCÒPIES
 IMPRESSIÓ DIGITAL • ENQUADERNACIONS
 PLASTIFICACIONS • SEGELLS DE GOMA
 SERVEI DE FAX

Fons de Solidaritat de la Fundació Agbar

Font de solidaritat

AJUTS AL PAGAMENT DEL CONSUM DE L'AIGUA

El Fons de Solidaritat de la Fundació Agbar és una font solidària que brolla per arribar als qui més ho necessiten. Per això col·laborem amb Càritas, la Creu Roja i els serveis socials dels ajuntaments per ajudar les famílies que tenen problemes per pagar la factura de l'aigua i, d'aquesta manera garantir l'accés al consum bàsic d'aigua a tothom. Arribant allà on puguem ajudar. Des que aquest fons es va posar en marxa, hem beneficiat a més de 45.000 persones. Obrint-nos camí, com l'aigua.

Aigües de Barcelona
 L'aigua de la teva vida

Agbar Fundació

dos6dos
 PINTURES

La botiga de pintures del Poble Nou

Carrer Llull, 262 T.932 66 324

Horari Dilluns – Divendres 8:00-13:30/16:00-19:30
 Dissabtes 9:00 – 13:00

Le Kiné

Fisioteràpia Rehabilitació

TALLER D'ESQUENA SANA
 CLASSES DE PILATES

JUBILATS I ESTUDIANTS

25€

T +34 647 689 525
 Passeig Taulat 202, Barcelona
 www.lekinebarcelona.com | contacto@lekinebarcelona.com

Tajín de carne con ciruelas de Marruecos

Ingredientes
 4 cebollas
 1 kg de carne de ternera o cordero (según se prefiera)
 Aceite de oliva
 Ajo
 Cúrcuma
 Pimienta

Perejil
 Sal
 Sésamo
 200 gr de ciruelas de Marruecos
 1 o 2 cucharadas de azúcar
 Canela en polvo

Preparación
 En una cacerola se ponen las cebollas cortadas, después la carne y el aceite (todo en frío), se adereza con un diente de ajo rallado, un poco de pimienta, sal, un poco de cúrcuma y un poco de perejil. Se le echan 3 vasos de agua y se deja a fuego lento durante una hora aproximadamente. Si falta agua se le puede añadir.
 Para preparar las ciruelas, ponerlas en una olla con dos vasos de agua caliente y dejarlas hervir durante 15 minutos. Añadir 1 o 2 cucharadas grandes de azúcar (al gusto) y una cucharada pequeña de canela. Se dejan en el fuego hasta que las ciruelas se hinchen y van absorbiendo el agua que se vuelve cremosa.
 Se sirven poniendo la carne con su caldo en un plato, las ciruelas encima y se decora con un poco de sésamo.

Receptes del món

La Racchida Azouggaga viu al barri des de fa nou anys. Va néixer al Marroc i és llicenciada en literatura francesa. Es va traslladar al Poblenou per fer companyia a la seva germana que hi vivia des de feia dos anys i s'enyorava de la família.

La recepta que ens ofereix és un tajín de carn amb prunes del Marroc, que acostumen a fer quan tenen convidats. Té la pinta de ser tan bona que ja ens venen ganes de tastar-la!

La meva història

Mi hermana y yo estamos muy unidas y cuando llegué me ayudó mucho. Me ofreció su casa y me dió comida y todo lo que necesité. Vine a Barcelona con una oferta de trabajo que me facilitó su jefa y no tuve problemas con los papeles.

Cuando llegué lo primero que hice fue aprender castellano para poder comunicarme. No fui a ninguna escuela, miraba

la televisión, escuchaba hablar a la gente, leía revistas... Mi formación como lingüista me fue muy útil.

Trabajé cuidando los niños de una señora que quería que aprendieran francés; más adelante cuidé a otros, pero, por separarlos en una pelea, me rompí la rodilla y estuve seis meses de baja. Al finalizarla, me despidieron.

Des de Apropem-nos me facilitaron una pareja lingüística. Era una chica que quería practicar el francés y me ayudaba con el castellano. Nos hicimos amigas y me ofreció cuidar a su mamá. Era una señora muy amable que se hacía querer. Cuidé a otra anciana que también murió. Mientras cuidé niños tuve contrato, cuando atendía a ancianas no. Actualmente trabajo 10 horas semanales como camarera de piso de una empresa que me manda a limpiar cuando cambian los usuarios. No son hoteles, son pisos para turistas.

Para convalidar mis estudios necesito

ir a Marruecos a buscar la titulación y voy a ir este año. Allí viven mis padres y dos hermanas. Me gustaría trabajar en una panadería però necesito un horario regular que me permita asistir a los cursos de Barcelona Activa.

Tanto a mi como a mi hermana y a mi cuñado nos gusta mucho el Poblenou y no quisiéramos marchar. Tiene la Rambla, el mar y és un barrio muy tranquilo. No tengo decidido si me quedaré en Barcelona. Ahora mi hermana me necesita porque tiene dos hijos pequeños y mi cuñado se pasa la semana trabajando fuera, pero posiblemente vaya a Francia donde viven cuatro de mis hermanos y tenga más posibilidades de encontrar un trabajo de acuerdo con mis estudios.

Montse Milà

Si teniu una recepta amb història que us agradaria compartir, envieu-la a elpoblenou@elpoblenou.cat

FARMÀCIA JAUME GIRO LOPERENA
 93 307 15 17
 Maria Aguiló / Pujadas

DERMOFARMÀCIA
 FÓRMULES MAGISTRALES
 HOMEOPATIA - FITOTERÀPIA
 DIETÈTICA - ÈLIXIRS FLORALS

ÒPTICA traver
 des de 1993

C/. Pujades, 194 - Tel. 93 485 22 42 - 08005 Barcelona

CLINICA VETERINARIA POBLENOU
 TELS. 93 300 8726 - 93 300 6021
 CAMÍ ANTIC DE VALÈNCIA 18 • 08005 BCN
 www.vetpoblenou.com/blog

HORARI: dilluns a divendres, 10-14h i 17-21h / dissabtes, 10-14h

francesc creixell
 PERRUQUERS

C. Ciutat de Granada, 63 baixos tel. 93 309 50 03 - 08005 BCN

Anuncia't

629046004

Amb la teva presència a la revista del barri tothom hi guanya!

comercialpoblenou@gmail.com

Festival Ús Barcelona

El festival d'art urbà i espai públic torna al Poblenou. El dissabte 15 de juliol se celebrarà una nova edició del festival, que des del 2014 s'organitza en espais en desús de la ciutat per revaloritzar-los i donar-los vida mitjançant l'art. L'edició d'enguany se celebra en un antic pàrquing d'autobusos situat al passatge Aymà, entre Fernando Poo i passeig de Calvell, que està previst que es transformi aviat en una plaça i un hort urbà. Com cada any, el festival proposa un munt d'activitats diferents, per a tots els gustos i edats. Durant la jornada, s'hi podran veure des d'intervencions murals en viu fins a concerts o tallers infantils. Els organitzadors de l'esdeveniment són la plataforma d'art Rebobinar, que busquen tornar a donar vida i dinamitzar espais que han quedat oblidats amb l'art urbà i la participació ciutadana.

Agraïment Festes de Maig

Com cada any, les Festes de Maig van omplir els carrers del barri amb un munt d'activitats per a tots els gustos i grups d'edat. Una de les propostes d'enguany va ser l'**Intercanvi gastronòmic organitzat per Apropem-nos**. Des de l'associació agraeixen el suport dels establiments participants, sense els quals no hauria estat possible. Gràcies a Aiguaribay, Sitar, Forn Santanach, Recasens, Melocomo, La Pubilla del Taulat, Tierra del Fuego, Tío Bigotes, La Carmanyola i Nice Spice.

Obrador d'estiu a la Sala Beckett

La sala de teatre organitza del 6 al 15 de juliol un seguit de cursos artístics i formatius. Es tracta d'una setmana intensiva de cursos, tallers, lectures, espectacles i debats internacionals entorn del teatre i la societat actual. Aquesta primera tongada d'activitats només durarà una setmana, però des de la Beckett afirmen que aquesta dinàmica d'obrador permanent, "que combini creació, formació, intercanvi, debat i pensament amb la voluntat de fer una dramaturgia contemporània de qualitat", és el model que volen adoptar durant tot l'any. De moment, aquesta es presenta com un punt de trobada entre autors i dramaturgs perquè neixin idees i projectes nous.

Dos anys d'experimentació creativa

L'espai d'experimentació creativa per a totes les edats, La Blu, celebrarà el dissabte 17 de juny els dos anys d'existència amb cava i una marató de gyotaku, una tècnica de gravat i estampació japonesa coneguda com l'art d'imprimir peixos. A La Blu, l'expressió plàstica s'entén com a experiència creativa, lúdica, experimental i ofereix un espai on deixar anar la imaginació i desinhibir-se, transgredir, passar-ho bé, alliberar tensions i oblidar totes les preocupacions. Alguns dels cursos que ofereixen són experimentació creativa per a adults i per a nens, pintura de ceràmica o activitats setmanals per a pares i nadons.

Súbeme la radio que eta é mi canción...

...hoy vamo a juntá la luna yelsol... Sembla que aquesta serà la cançó de l'estiu d'aquest any. Sona la melodia que et desperta de la letargia de l'hivern i et diu que ha arribat el temps de cremar. Si de cremar.

Cal cremar greixos, els quilos de més per poder lluir tipet per la Rambla de camí cap a la platja. Cal també cremar els dies, allargar-los, aprofitar-los, sortir i gaudir de les hores de sol, un sol que ens cremarà la pell.

Però la cremada més important de la temporada, la que dona el tret de sortida a tot aquest festival de felicitat, aromes i disbauxa estiuenca, és la de la fusta en la foguera de la nit de Sant Joan.

Les recordeu? Recordeu les fogueres que es feien fa molts i molts anys, o

potser no tants, al Poblenou? Jo recordo especialment la que es feia a la cruïlla dels carrers Badajoz i Pallars. Les flames s'hi enfilaven més altes que els arbres i tothom patia perquè no arribessin fins als cables de la llum.

Ara fa anys que vaig a la gran foguera que inaugura la Colla del Drac. M'agrada veure els diables corrent com bojos llançant espurnes al voltant d'una pila de fustes, paperets amb coses que vols oblidar, els apunts d'aquella assignatura que t'ha fet patir...

Quan van començar les obres per fer els jardinet del carrer de Perelló, vaig veure un bri de tristesa en els ulls dels meus fills que, com jo, van pensar que ens haviem quedat sense foguera.

Si vàreu ser dels que també vau pa-

tir aquest moment de tristor, alegreu les ànimes, que el Poblenou té a pocs metres de distància un lloc destinat exclusivament per a la foguera.

I per celebrar-ho, la Colla del Drac i la dels Gegants, ens conviden a vestir-nos amb màscares dissenyades per l'Institute for Advanced Architecture of Catalonia i la FabLab de Barcelona.

Passeu pel seu bloc <http://dracsgegants.blogspot.com.es/> i descarregueu-vos els retallables. I tal com diu la cançó d'aquest estiu, "vamo a juntá la luna yelsol" la màgica nit, la més curta de l'any, la nit de Sant Joan.

Visca el foc i visca el Poblenou!

Àfrica Ragel

www.africaragel.cat

ConnectHort

Hola, amigos de los huertos y la vida bonita: Escribimos estas letras con gran alegría puesto que acabamos de celebrar la segunda fiesta en ConnectHort de SOLIDARIOS SIN FRONTERAS, una diminuta ONG que ayuda a los pobres de los pobres en Yemen, un país masacrado por Arabia Saudí y el consentimiento de todos los que miran para otro lado. ConnectHort nació siempre pensando cómo un huerto puede ser una conexión con muchas otras cosas, pero nunca imaginamos que podríamos hacer algo tan maravilloso como conectar con la solidaridad y ayudar a que algunas personas de este nuestro mundo no mueran injustamente y darles algo de dignidad, comida y medicinas. Y el espacio se volvió a llenar de personas con corazones grandes, música y alegría y al final la cifra conseguida nos encanta: ¡3.571 eurazos que se van a convertir todos y cada uno de ellos en material de supervivencia y comida!, y repito lo de todos y cada uno de ellos porque conocemos las entrañas de esta pequeña ONG de Barcelona, los esfuerzos y la dedicación de su directora Eva Erill y

los voluntarios que aportan su ayuda. Si tú quieres hacer algo y tienes 1€ al mes, ellos lo convierten en agua. Búscalas en www.solidariosinfronteras.org. Para estar al día de todas nuestras cosas en ConnectHort síguenos en Facebook.

Carrer Àlaba, 24, 08005, Barcelona
<http://connecthort.wordpress.com>
Facebook: ConnectHORT
connecthort@gmail.com

Recollida a domicili d'electrodomèstics i tota mena de ferralla

Impulsat per: Lab COOP
Amb la col·laboració de: Ajuntament de Barcelona

936 119 201
www.alencop.coop

APROFITA!

FES-TE ABONAT I...

novaicària
ESPORT & FIT

**ET REGALEM
EL SEGON MES!**

INSCRIU-T'HI
ENCARA ETS A TEMPS!

www.novaicaria.com f t i in

TENIM UN
PLA

**PER SORTIR
DE L'ATUR**

MÉS DE **60** CURSOS
PER TROBAR FEINA

Apunta-t'hi, a Barcelona Activa
barcelona.cat/plaxocatur

30
ANYS
1987 - 2017

SOC / Servei d'Ocupació
de Catalunya

 **Generalitat
de Catalunya**

 **Barcelona
Activa**

**Ajuntament de
Barcelona**

